تمدید دورکاری مادران و تعطیلی مهدهای کودک

عباس شیراوژن، سخنگوی ستاد ملی مقابله با کرونا از تمدید یک هفته‌ای تعطیلی مهدهای کودک در شهرهای قرمز و دورکاری مادران دارای فرزند زیر شش سال خبر داد و گفت: در خصوص «حضوری یا غیرحضوری» بودن مدارس و دانشگاه‌ها نیز تاکید بر تصمیم‌گیری ستاد کرونای استان‌هاست که باید براساس میزان شیوع بیماری در میان دانش آموزان و دانشجویان تصمیم‌گیری کنند. سخنگوی ستاد ملی مقابله با کرونا ادامه داد: نظارت بر رعایت جدی‌تر شیوه‌نامه‌های بهداشتی توسط اصناف و وسایل نقلیه عمومی به ویژه مترو و خطوط هواپیمایی از دیگر تصمیمات ستاد ملی کروناست. وی افزود: کنترل جدی‌تر اجتماعات بر اساس محدودیت‌های تصویب‌شده در گذشته (اجتماعات فرهنگی، اجتماعی و مذهبی در حد ۲۰ درصد ظرفیت فضا و جلسات اداری حداکثر ۳۰ نفره و هر دو به مدت حداکثر ۹۰ دقیقه) و تمدید یک هفته‌ای آن محدودیت‌ها، بخش دیگری از تصمیمات ستاد ملی مقابله با کرونا بود. /مهر

سد لتیان این روزها حال و روز خوبی ندارد و حجم آب آن به‌شدت کاهش یافته است. این سد در جنوب شهر لواسان قرار دارد

عکس: فارس

آمارها از کسری ۲۴۳ میلیون متر مکعبی ذخایر سدهای پنجگانه استان تهران حکایت دارد

جای خالی آب

پیش‌بینی می‌شود وضعیت بارش‌ها در اسفند و بهار چیزی در حد نرمال باشد

مریم خباز
جامعه

ترس آدم را برمی‌دارد، انگار نه انگار که روزگاری اینجا رودی روان بوده و به پهنای دره، آب جاری می‌شده. روی زمین عسلی رنگ میان کوه‌ها، می‌شود فوتبال بازی کرد و با تایرهای موتور روی خاک نمدار شیار انداخت. اینجا دیگر نه خبری از طغیان رود است و نه حتی خبری از رود آرام. اینجا مرگ رود را می‌شود دید، می‌شود نفس‌های آخرش را شمرد، می‌توان دید که چطور لاشه رودخانه هن‌هن کنان مثل ماری زخمی و کسل جلو می‌رود و حتی زورش به جمع کردن و بردن زباله‌های رها شده هم نمی‌رسد، حتی به یک تکه نایلون که با سماجت به سنگی زبر گیر کرده و با حرکت آخرین قطره‌های آب می‌لرزد.

حال دریاچه سد لتیان و رود جاجرود که به زحمت می‌خزد و نام رود را به سختی برای خودش نگه می‌دارد، این روزها به قدری خراب است که به یک تکه بیابان می‌ماند، انگار که یک تکه برهوت ناغافل از جنوب شهر لواسان و شمال شرقی تهران بیرون زده و زل زل به میلیون‌ها نفر نگاه می‌کند.

این روایت مستند یک خشکسالی واقعی است، حاصل یک پاییز خشک و زمستان خشک‌تر که برای تهران یک تابستان سخت و کم آب را ترسیم کرده است. اوضاع آب ذخیره شده در سدهای پایتخت یک رنجنامه واقعی است، رنجی که در بسیاری از نقاط کشور نیز تکرار شده و نوید روزهای سخت را در فصل گرم می‌دهد.

سدها به گواه اعداد

آخرین اطلاعاتی که در مورد ذخایر سدهای تهران وجود دارد، مربوط است به ۲۴ بهمن و به نقل از احمد علی قربانیان، معاون حفاظت و بهره‌برداری شرکت آب منطقه‌ای تهران، کسی که حامل خبرهای خوبی از وضعیت سدهای تامین کننده آب پایتخت و شهرستان‌های استان نیست.

او اوضاع را چنین ترسیم می‌کند: حجم آب سدهای تامین کننده آب شرب استان تهران در حال حاضر ۳۱۳ میلیون مترمکعب است که درمقایسه با ذخیره ۵۵۶ میلیون مترمکعبی سال گذشته درهمین زمان، حدود ۲۴۳ میلیون مترمکعب کاهش را نشان می‌دهد.

به روایت آمارهای شرکت آب منطقه‌ای تهران، میزان ورودی آب سدهای پنجگانه استان از ابتدای سال آبی جاری تاکنون (ابتدای مهر تا پایان بهمن)، حدود ۲۰۵ میلیون مترمکعب بوده درحالی که این مقدار در سال آبی گذشته بیش از ۲۹۶ میلیون مترمکعب ثبت شده، تفاوتی که کاهش ۳۱ درصدی ورودی آب به سدهای تهران را نشان می‌دهد.

وضعیت پنج سد تامین کننده آب شرب استان تهران را اگر جزء به جزء تشریح کنیم، اوضاع بهتر دستمان می‌آید: حجم آب سد امیرکبیر تا روز ۲۲ بهمن حدود ۳۷ میلیون مترمکعب (سال گذشته در همین زمان ۹۲ میلیون مترمکعب، کاهش حجم آب سد طالقان از ۲۵۹ میلیون مترمکعب در سال گذشته به ۱۷۸ میلیون مترمکعب در سال ۱۴۰۰، افت حجم آب سد لتیان از ۲۲ میلیون مترمکعب سال ۹۹ به ۱۷ میلیون مترمکعب در امسال، حجم آب سد لار سال پیش در ماه بهمن ۳۴ میلیون مترمکعب (سال گذشته ۱۲ میلیون مترمکعب) و حجم آب سد ماملو نیز ۶۹ میلیون مترمکعب در حالی که سال پیش در همین زمان روی عدد ۱۴۹ میلیون مترمکعب ایستاده بود.

این عددها دلیلی است بر این که محسن موسوی خوانساری، عضو هیات مدیره انجمن آب و خاک پایدار ایران یک پیش‌بینی نگران کننده داشته باشد. او به تسنیم گفته است: سدهای لتیان و لار که در شرق تهران قرار دارند با مجموعا ۲۰ میلیون مترمکعب ذخیره آب در روزهای آینده از مدار خارج می‌شوند و آبی برای استان تهران در سدهای منطقه شرق باقی نخواهد ماند.

در غرب تهران هم سدهای امیرکبیر، طالقان و ماملو در مجموع حدود ۳۰۰ میلیون مترمکعب ذخیره دارند که اگر میزان تبخیر و کاهش نزولات جوی را در نظر بگیریم قطعا در تابستان مشکلات عدیده‌ای را برای تأمین آب شرب تهران خواهیم داشت.

البته نه فقط در تهران که اوضاع در جای جای ایران این‌چنین است و سدها که مهم‌ترین تامین‌کننده آب شرب هستند یک‌صدا از بی‌آبی می‌نالند. آمار دفتر اطلاعات و داده‌های آب کشور نشان می‌دهد که با سپری شدن ۱۴۳ روز از سال آبی یعنی از ابتدای مهر تا ۲۳ بهمن‌ماه مجموع حجم ذخایر آب در مخازن سدهای کشور به حدود ۲۱ میلیارد مترمکعب رسیده که نسبت به مدت مشابه سال قبل ۱۹ درصد کاهش را نشان می‌دهد.

آمار این دفتر همچنین نشان می‌دهد با سپری شدن ۱۵۰ روز از سال آبی تا ۳۰ بهمن‌ماه مجموع حجم ذخایر آب در مخازن سدهای کشور به حدود ۱۱.۳ میلیارد متر مکعب رسیده که بیانگر ۲۰ درصد کاهش در مقایسه با مدت مشابه سال قبل است. در واقع در عرض یک هفته وضعیت مخازن سدها به طرز چشمگیری افت کرده است. در این میان به جز استان هرمزگان که به‌علت بارش‌های مناسب دی‌ماه با پرشدگی سدهایش روبه‌روست فقط ۱۰ درصد سد زاینده‌رود در استان اصفهان تنها ۳۳ درصد سدهای حوضه آبریز دریاچه ارومیه و فقط ۴۸ درصد سدهای استان خوزستان با آب پر شده است.

وظیفه: از ابتدای مهر امسال تا ۲۹ بهمن به‌طور میانگین ۱۱۲/۸ میلی‌متر بارش در کشور اتفاق افتاده درحالی‌که میزان بارش نرمال در این بازه زمانی ۱۳۰/۴ میلی‌متر است. درواقع امسال با ۱۳/۵ درصد کم‌بارشی در کشور مواجهیم

دورنمای بهار ۱۴۰۱

در همدان که کاهش ۲۲ درصدی بارش‌ها باعث خالی‌ماندن ۵۷ درصد مخازن سدهای استان شده یا در رشت که ورودی آب به سد سفیدرود تا ۶۰ درصد کاهش یافته یا در همین شهر که برای فرار از چالش کم‌آبی در تولید برنج، احیای آب‌بندان‌ها و شخم زمستانه توصیه شده، نگاه مردم و مسؤولان همه به سمت آسمان و روزهای آینده است تا مگر در اسفندماه فرجی شود و شاید بهار مخصوصا تا اردیبهشت ابرهای باران‌زا در آسمان ظاهر شوند.

البته آن‌طور که جام‌جم چندی پیش گزارش داد، برخلاف آنچه در فضای مجازی چو انداخته بودند اسفند دیوانه‌ای در کار نخواهد بود و در این ۲۹ روز باقیمانده سال نه قرار است سرمای عجیب‌وغریبی رخ دهد و نه بارشی آنچنانی اتفاق بیفتد. درواقع ما در روزهای پیش‌رو نیز همان‌طور که تابه‌حال روی یک نوار خشک قدم گذاشته‌ایم باز بر همین سیاق خواهیم بود و در بهترین حالت بارشی بالاتر از حد نرمال را نخواهیم دید.

احد وظیفه در گفت‌وگو با ما اطلاعاتی داد که دستمایه خوبی برای این‌چنین نوشتن ما شد، این‌که بگوییم نه اسفند و نه بهاری تر و پربارش پیش رو نخواهیم داشت.

او توضیح می‌دهد: بارشی که دیروز از جنوب تا نوار غربی کشور و امروز از زاگرس مرکزی به سمت شمال رخ داد و می‌دهد و نوار البرز، زاگرس و غرب کشور را تحت تاثیر قرار می‌دهد روزنه امیدی است تا کمبودهای بارشی غرب کشور را تا حدی جبران کند؛ موج بعدی هم که آخر هفته به کشور می‌آید به همین شکل. ولی به‌طورکلی چون شاخص‌های دورپیوندی که ثابت شده در اقلیم کشورمان موثرند وضعیت چندان مطلوبی ندارند درنتیجه در خوشبینانه‌ترین حالت می‌توان گفت بارش‌های ماه اسفند تقریبا در حد نرمال خواهد بود اما نه بیشتر.

او درباره وضعیت بارش‌ها در بهار ۱۴۰۱ اما کمی با احتیاط نظر می‌دهد چون پیش‌بینی‌های فصلی را همراه با احتمال و اما و اگر فراوان می‌داند. بااین‌حال احتمال قوی می‌دهد بارش‌ها در فصل بهار که عمدتا در نیمه بهار روی می‌دهد باز هم در حد نرمال باشد و نه بیشتر.

او می‌گوید: پیش‌بینی می‌شود بارش‌های بهاری نیز نتواند کم‌بارشی‌های کشور به‌خصوص در حوضه شمال شرق و غرب کشور، همچنین دامنه‌های البرز از جمله تهران را جبران کند.

بنابراین از آنجا که سال گذشته نیز سال بسیار خشکی بود و اثرات آن همچنان باقی است حتما باید تدابیری برای بهینه مصرف‌کردن آب اعمال شود چون در غیر این‌صورت در تابستان به وضعیت نامطلوبی منجر خواهد شد.

بارش‌های ۱۴۰۰ از نمای نزدیک

کارشناسان به سال ۱۴۰۰ لقب خشک‌ترین سال دره ۵ سال اخیر داده‌اند که این خشکی را حتی با چشم و به تجربه می‌توان دید و حس کرد. قلل دماوند که رو به سمت شهر تهران دارند به تکه‌سنگ‌های عظیمی می‌مانند که کسی با ماله‌ای کوچک رویشان لایه‌ای نازک از گچ مالیده باشد و طرفه این‌که این لایه بی‌رمق قرار است ذخیره برفی تهرانی‌ها در تابستان‌های خشک و پرآفتاب سال بعد باشد.

در خراسان شمالی هم اوضاع به همین اندازه بغرنج و پیچیده است؛ استانی با سدهایی که شرکت آب منطقه‌ای‌اش، خالی بودن ۷۳ درصد از حجم مخازن آنها را گزارش داده و قریب‌الوقوع بودن تعطیلی دو سد بیدواز و بارزوی در شیروان را رسانه‌ای کرده است.

اینها همه حاصل کم‌بارشی در سال ۱۴۰۰ است که به‌طرزی ناخوشایند به کم‌بارشی‌های سال ۹۹ گره خورده و آسمانی بخیل و ناخن خشک را بر سر ایران گسترده است. ما در مورد این خست طبیعت با احد وظیفه، رئیس مرکز ملی خشکسالی و مدیریت بحران سازمان هواشناسی صحبت کردیم که او این توالی خشکسالی را تایید و حقایق بارش‌های ۱۴۰۰ را برایمان تشریح کرد.

او گزارش کشوری بارش‌ها از ابتدای مهر امسال تا ساعت ۱۰ صبح ۲۹ بهمن را در اختیار داشت که با توجه به آن، این‌گونه توضیح داد: براساس این گزارش تاکنون با ۱۳/۵ درصد کم‌بارشی در کشور مواجهیم یعنی بارش‌ها در سراسرکشور به‌طور متوسط ۱۷/۵ میلی‌متر کمتر از حد نرمال است. در واقع از ابتدای مهر تا ۲۹ بهمن به‌طور میانگین ۱۱۲/۸ میلی‌متر بارش در کشور اتفاق افتاده در حالی‌که میزان بارش نرمال در این بازه زمانی ۱۳۰/۴ میلی‌متر است.

وظیفه البته می‌گوید متوسط بارش‌های امسال با میانگین بلندمدت بارش‌ها تفاوت چندانی ندارد و فرق میان این دو تنها ۱۷/۵ میلی‌متر است. وظیفه ولی یک «اما» در پایان این جمله می‌گذارد و می‌گوید: با این که تفاوت بارش‌های امسال با میانگین بلندمدت چندان زیاد نیست ولی توزیع نامناسب بارش‌ها مدنظر است که می‌تواند نگران‌کننده باشد. درواقع درحالی که استان هرمزگان امسال بارندگی‌اش حدود ۷۲ درصد بیشتر از نرمال بود و استان‌های مازندران، کرمان، کهگیلویه و بویراحمد و خراسان‌جنوبی بارش‌هایی کمی بالاتر از نرمال داشته‌اند سایر استان‌ها از ۵ تا ۶۰ درصد با کاهش بارندگی مواجه بوده‌اند.

رئیس مرکز ملی خشکسالی و مدیریت بحران سازمان هواشناسی در این میان وضعیت استان‌های لرستان، ایلام و کرمانشاه را بغرنج توصیف می‌کند چراکه بارش‌های امسال آنها در مقایسه با بارش بلندمدت از ۳۵ تا ۵۸ درصد کمتر بوده است. وظیفه توضیح می‌دهد: با توجه به این‌که این استان‌ها سرمنشأ رودهای بزرگ جنوب‌غرب کشور مثل دز و کرخه هستند و با توجه به وضعیت آب در پشت این سدها جای نگرانی وجود دارد و احتمال دارد در ماه‌های آینده با کمبود آب در این مناطق روبه‌رو شویم.

این کارشناس به وضعیت بارش‌ها در فلات مرکزی کشور نیز اشاره می‌کند و می‌گوید: در حوضه فلات مرکزی ایران بارندگی‌های امسال تقریبا نزدیک به نرمال است ولی پوشش برفی در مناطق بالاتر چندان خوب نیست.

پس با توجه به کمبودی که از سال قبل وجود داشت و وضعیت فعلی سدها در این منطقه مخصوصا در سد زاینده‌رود احتمالا بارش‌های بعدی نیز نمی‌تواند وضعیت را به حالت مطلوب برساند و کمبودهای فعلی را جبران کند.

طبق توضیحات وظیفه، اوضاع استان‌های واقع در دامنه البرز مرکزی که شامل استان‌های تهران، قزوین، زنجان، سمنان و خراسان‌رضوی‌وشمالی است نیز به‌هیچ‌وجه خوب نیست. این کارشناس می‌گوید: استان تهران تاکنون با ۳۷ درصد کم‌بارشی روبه‌رو بوده که از میزان نرمال بلندمدت کمتر است. البته هنوز زمان داریم و ممکن است بارش‌های خوبی اتفاق بیفتد و تا حدی کم‌بارشی‌ها را جبران کند اما چون با توجه به گرم‌شدن هوا، بارش‌ها بیشتر به سمت باران میل می‌کند در نتیجه ذخیره برفی که تا الان هم خوب نبوده کاهش می‌یابد و با گرم‌شدن هوا برف‌های نسبتا کم‌ضخامت آب می‌شوند و در ادامه، آورد رودخانه‌ها در پشت سدها همزمان با فصل خشک به‌سرعت کاهش می‌یابد.

وظیفه این وضعیت را نگران‌کننده و یک زنگ هشدار می‌داند تا مسؤولان وزارت نیرو این کمبودها را مد نظر داشته باشند و برایش از هم‌اکنون برنامه‌ریزی کنند.

کوتاه از جامعه

از هر ۴ دانش‌آموز یکی اضافه‌وزن دارد

صادق ستاری‌فرد، معاون تربیت بدنی و سلامت وزارت آموزش و پرورش گفت: در هشت سال گذشته نرخ «چاقی» دانش‌آموزان رشد داشته و به ازای هر چهار دانش‌آموز یک دانش‌آموز مبتلا به چاقی و اضافه‌وزن است. به گفته وی از لحاظ ورزش و چاقی خانواده‌ها نیز بیش از ۶۵ درصد مادران مبتلا به چاقی و اضافه‌وزن هستند. ستاری‌فرد افزود: از سوی دیگر طی ۲۰ تا ۳۰ سال آینده ۲۰ تا ۳۰ درصد جامعه ما سالمند شده و جوانان با سرعت بیشتری مبتلا به چاقی می‌شوند و بر اساس مطالعات در آینده جامعه‌ای را خواهیم داشت که ۷۵ درصد دچار معضلات چاقی و اضافه‌وزن خواهند بود یا در معرض خطر قرار دارند. /ایسنا

تمدید مهلت ثبت‌نام در کنکور ۱۴۰۱

متقاضیانی که در فاصله تعیین‌شده از ۱۰ تا ۲۰ بهمن موفق نشده‌اند در کنکور سراسری ۱۴۰۱ ثبت‌نام کنند، می‌توانند در روزهای اول تا ۴ اسفند ۱۴۰۰ از طریق سایت سازمان سنجش به نشانی www.sanjesh.org نسبت به ثبت‌نام اقدام کنند. همچنین تمام داوطلبانی که در این دوره هم ثبت‌نام کرده‌اند می‌توانند در بازه زمانی اول تا ۴ اسفند ۱۴۰۰ در صورت تمایل نسبت به ویرایش اطلاعات خود اقدام کنند. تاکنون یک میلیون و ۴۱۶ هزار نفر در پنج گروه آزمایشی کنکور سراسری ۱۴۰۱ ثبت‌نام کرده‌اند که این آمار نسبت به کنکور ۱۴۰۰ به میزان ۴ درصد افزایش یافته‌است. /سازمان‌سنجش

کاهش زمان دوره آموزشی سربازان در اسفند

سازمان وظیفه عمومی انتظامی جمهوری اسلامی ایران در اطلاعیه‌ای اعلام کرد: با توجه به شیوع موج جدید ویروس کرونا و در پیش‌رو بودن سال جدید و ماه مبارک رمضان، برابر ابلاغیه اخیر ستاد کل نیروهای مسلح مدت آموزش رزم مقدماتی در اسفند ۱۴۰۰ به مدت چهار هفته تعیین شده است. مشمولان و خانواده‌های آنان برای کسب اطلاعات بیشتر می‌توانند از طریق پایگاه اطلاع‌رسانی سازمان به نشانی vazifeh.police.ir و سامانه تلفن گویا به شماره ۰۹۶۴۸۰ از آخرین اخبار مربوطه مطلع شوند. پیش از این، طول دوره آموزش رزم مقدماتی سربازان هشت هفته یا دو ماه بود که این بازه زمانی در حال حاضر و با توجه به شرایط اعلام‌شده به چهار هفته یا یک ماه تقلیل یافته‌است. /پلیس

ارزآوری ۱۴ میلیون دلاری برکت

هادی جوهری، معاون تامین نهاده‌ها و مشارکت‌های اقتصادی بنیاد برکت گفت: بنگاه‌های مشارکتی بنیاد در سال ۱۴۰۰ توانسته‌اند ۱۴ میلیون دلار از محصولات تولیدی خود را صادر کنند. وی افزود: این ارزآوری در سال «تولید؛ پشتیبانی‌ها، مانع‌زدایی‌ها» حاصل صادرات هشت بنگاه صنعتی مشارکتی بنیاد برکت است که محصولات خود را به کشورهای مختلف از جمله روسیه، ترکیه، عراق و افغانستان صادر کرده‌اند. جوهری ادامه داد: اقلام صادراتی بنگاه‌های مشارکتی بنیاد برکت شامل محصولاتی همچون شمش روی، سیم و کابل، پوشاک، نوشت‌افزار، قطعات لوازم برقی خانگی، انواع پریز، لامپ و کلید، سیم مسی، فلوت، لاینر، رب گوجه و کنسانتره می‌شود. /بنیادبرکت

آغاز پیش ثبت‌نام سفرهای نوروزی عتبات

سازمان حج و زیارت در اطلاعیه‌ای از آغاز پیش ثبت‌نام سفرهای نوروزی عتبات عالیات خبر داد و اعلام کرد: متقاضیان تا پایان روز جمعه ۶ اسفند فرصت نام‌نویسی دارند. این سازمان پیشتر در اطلاعیه‌ای اعلام کرده بود که متقاضیان تشرف به عتبات عالیات در دوره نوروزی (۲۴ اسفند ۱۴۰۰ تا ۸ فروردین ۱۴۰۱) می‌توانند با تکمیل فرم مربوطه در سایت atabat.haj.ir برای خود و همراهان پیش ثبت‌نام کنند. /حج و زیارت